

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: OHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: OHelsea 3-1242

No. 200. — Štev. 200.

NEW YORK, THURSDAY, AUGUST 26, 1937—ČETRTEK, 26. AVGUSTA, 1937

Volume XLV.—Letnik XLV.

“SEDEČE STAVKE SO NAJBOLJ USPEŠNO OROŽJE”

POSEBEN FINANČNI SKLAD BO SLUŽIL LEWISOVEMU ODBORU ZA BOJ PROTI ODPORNEMU FORDU

Polovica delegatov se strinja z Martinovo izjavo, polovica jih je proti njemu. — Pogodba z General Motors Corporation pomenja obratno točko v zgodovini CIO. — V organizaciji ne sme nastati razkol. — Open shopu bo kmalu odklenalo.

MILWAUKEE, Wis., 25. avgusta. — Homer Martin, predsednik organizacije avtnih delavcev (UAW), ki ima tukaj svojo konvencijo, je rekel danes v svojem letnem poročilu, da bo tudi v bodoče sedeča stavka najbolj uspešno orožje proti objestnejem v industriji.

— Sedeča stavka je bilo edino orožje, s katerim so delavci prisilili h kolektivnim pogajanjem avtne magnate, ki so se zarotili, da bodo uničili zvezno postavo.

— Sedeča stavka je uspešno podvezala življenjske žile industrije, in z njeno pomočjo so delavci brez prelihanja krvi dosegli svoj cilj.

— Pogodba, ki je bila sklenjena med nami in General Motors Corporation, pomenja obratno točko v zgodovini C. I. O.

— Pri tem je zelo značilna ena stvar, — je nadaljeval Homer Martin. — Ko sta si Lewis in njegov odbor najbolj prizadevala pomagati avtnim delavcem, jim je vodstvo Ameriške Delavske Federacije odreklo vso pomoč. Pa ne samo to. Federacija nam je skušala na vse mogoče načine škodovati.

— Kakor Juda lškarjot, nam je dal William Green poljub smrti. Nikdar ne bomo pozabili, da je Green pozival delodajalce, naj ne podpišejo pogodbe z nami.

Kakor se vidi, se polovica delegatov strinja z Martinom, polovica je pa proti njemu.

Posebni Lewisov odposlanec Ora Gassaway, član izvršilnega sveta United Mine Workers, je pozival navzoče k slogi.

— Nikar se ne spustite v bratomorni boj. Navda naj vas ena sama želja in misel: — Zgraditi trdno podlago, na kateri bo lahko Vaša organizacija uspevala.

Martin je omenil Sloana, Chryslerja in druge avtne magnate, ki so besedičili, da ne bodo nikdar sklenili z unijo pogodbe.

— Pa so jo le sklenili, — je vzkliknil. — In predno bi zapadel sneg, se nam bo približal Henry Ford.

— Mr. Ford, kj hoče igrati neko posebno vlogo v ameriški industriji, je rekel, da ne bo nikdar priznal nobene unije. Toda skrajni čas je, da se premisli. Nekega lepega dne bomo prišli k njemu in mu rekli: — Henry, če hočeš izdelovati avtomobile, ne bo drugače kot da boš pritisnil na vsakega Forda unijski label.

Navzoči so nam začeli navdušeno plaskati.

MILWAUKEE, Wis., 25. avgusta. — Ko je bil na konvenciji United Automobile Workers of America stavljen predlog, da je treba za boj proti Fordu nabrati dovolj denarja, je bilo slišati v dvorani splošno odcobravanje.

— Naj velja, kolikor hoče, — je vzkliknil Homer Martin, predsednik U. A. W. — mi bomo organizirali Fordove delavce iz enostavnega vzroka, ker hočejo biti organizirani, ker zaslužijo, da so organizirani in ker Ford zasluži poraz.

Unija ima sedaj za boj proti Fordu na razpolago pol milijona dolarjev, poleg tega bo pa še vsak član plačeval v ta namen po 25 centov na mesec.

Ameriški državljani zapuščajo Kitajsko

SEN. GUFFEY JE NAPADEL “ROJALISTE”

Proti CIO in proti delavskemu gibanju so isti elementi uvedli propagando kot so jo uvedli proti Rooseveltu.

Senator Joseph F. Guffey iz Pennsylvanije, ki je včeraj odpotoval proti Evropi, je pred svojim odhodom govoril po radio ter si je v prvi vrsti privoščil “industrialne rojaliste”, kateri so napovedali boj organiziranemu delavstvu.

Odločno je napadel jeklarske mogote, ki niso hoteli podpisati pogodb z Lewisovim odborom ter dejal, da je po vsej deželi v teku ostra in dobro financirana propaganda, naperjena proti CIO ter proti delavskemu gibanju v splošnem.

— Po mojem mnenju, — je rekel senator, — vodijo propagando isti elementi kot so jo vodili pred letom dni proti predsedniku Rooseveltu.

Na vprašanje časnikarjev, kaj misli o ustanovitvi tretje stranke, je Guffey odvrnil: — Nobene tretje stranke ne bo, pač bo pa stopila že leta 1938 pri kongresnih volitvah na površje nova, bolj liberalna demokratska stranka. Namesto, da bi ustanovili tretjo stranko, se bodo vsi liberalni elementi strnili v demokratski stranki.

Po njegovem mnenju bo sklicano meseca novembra posebno zasedanje kongresa, in pri tisti priliki bosta sprejeti delavska predloga in predloga proti linčarjem.

GOZDNI POŽARI V WYO.

CODY, Wyo., 23. avgusta. — Pri požaru v Shoshoni National Forest je zgorelo 11 mož, 39 pa jih je bilo ožganilo, ko so gasili gozdni požar.

Osem trupel so našli v gozdu v Absoraka Mountain, en mož pa je za opeklinami umrl v bolnišnici v Cody.

VELIKA EKSPLOZIJA V NEMČIJI

CELLE, Hannover, Nemčija, 24. avgusta. — Pri dveh eksplozijah v smodnišnici je našlo smrt 12 gasilcev, 67 delavcev pa je bilo več ali manj poškodovanih.

Prva eksplozija je bila skoro brezpomembna, toda navzlic temu je bila takoj izpraznjena bližnja vojašnica. Ko so gasilci gasili skladišče, je nastala druga eksplozija, ki je bila tako silovita, da se je potresla vsa okolica. Pri tej eksploziji je imela smrt svojo žetev. Po uradnih poročilih je škoda le neznatna.

GREEN NIMA NOBENIH STIKOV Z DELAVSTVOM

To je očital predsedniku Delav. Federacije Homer Martin. — Pravi, da Green ne pozna razlike med komunizmom in revmatizmom.

ATLANTIC CITY, N. J., 25. avgusta. — William Green, predsednik Ameriške Delavske Federacije, in Homer Martin, predsednik United Automobile Workers, si delata kaj čudne poklone.

Green očita Martinovi uniji, da je v rokah oziroma pod vplivom komunistov, Martin pa pravi:

— Po mojem mnenju ne pozna Green razlike med komunizmom in revmatizmom. Res je, da so moji ljudje vprizarjali sedeče stavke, ki so bile le kratkotrajne, dočim je Green na sedeči stavki, odkar je v načelstvu Delavske Federacije. Green že tako dolgo ni bil z delavci v nobenem stiku, da sploh ne more govoriti o njihovih ciljih in stremeljih.

Green mu odgovarja: — Prav dobro mi je znano, da je veliko število komunistov na plačilnem seznamu Lewisovega CIO. Ti komunisti vrše organizacijsko delo v jeklarski in avtni industriji. Martin zagovarja sedeče stavke. To njegovo stališče bo toliko škodovalo United Automobile Workers, da njihovi zastopniki ne bodo mogli nastopati pri kolektivnih pogajanjih.

KOROŠEC PRI KNEZU PAVLU

BEOGRAD, Jugoslavija, 25. avgusta. — Regent knez Pavle je sprejel v avdienci notranjega ministra dr. Ant. Korošca in prometnega ministra Mehmeda Spaho ni več drugih političnih voditeljev.

Splošno prevladuje mnenje, da so te avdience v zvezi s spremembo kabineta, toda uradni krogi zatrjujejo, da so prišli ministri k knezu Pavlu samo službeno. Vendar pa merodajni krogi zatrjujejo, da skuša knez Pavle postaviti kabinet, ki bo mogel poravnati spor, ki je nastal vsled koncordata z Vatikanom.

FRANCIJA NE MORE SPREJEMATI BEGUNCEV

LONDON, Anglija, 24. avgusta. — Francija je Angliji naznanila, da ne more več sprejemati španskih beguncev razun sirot in težko poškodovanih.

V Franciji se nahaja okoli 50,000 španskih beguncev, med katerimi so večinoma baskiški otroci.

FAŠISTI PRODIRAJO

Fašisti so zavzeli Torrelavego brez boja. — Fašisti so zopet obstreljevali Madrid.

HENDAYE, Francija, 25. avgusta. — Fašistična Navarre brigada je zavzela strateško mesto Torrelavego, ne da bi oddala na branitelje kak strel. S tem je republikancem zaprta pot za umikanje proti zapadu.

Dve uri nato, ko so branitelji zapustili močno utrjeno Torrelavego, ste dve fašistični stotnji s tremi tanki vkorakali z juga v mesto.

Fašistično radijsko poročilo pravi, da so čete, ki operirajo jugozapadno od Santandra, dospela na višine, ki obvladajo Ramales, važno industrijsko mesto ob reki Ason, okoli 25 milj od Santandra. — Italijanska brigada “črne psice” je tudi zavzela važno pristanišče Laredo, 25 milj vzhodno od Santandra ter je v enem dnevu napredovala za 5 milj.

General Franco, ki v polkrogu prodira proti Santandru, zadeva le na slaboten odpor. Vlade čete samo zavlačujejo fašistično prodiranje ter se umikajo.

Španski begunci, ki so dospeli v Hendaye, pripovedujejo, da so utrbe, ki varujejo Santander proti vzhodu, zdrobljene in republikanci se umikajo proti Santandru v nadi, da se bodo mogli umakniti v Asturijo, predno fašisti odrežejo ozki koridor med Torrelavego in morjem.

MADRID, Španija, 25. avg. — Fašistične baterije so po 15 dneh zopet pričele obstreljevati Madrid ter so vrgle v sredino mesta nad 100 šrapnelov. Največ izstrelkov je padlo na glavno ulico Puerto del Sol in blizu telefonskega poslopja.

Vladna artilerija je pričela obstreljevati sovražne postojanke izven mesta.

VALENCIA, Španija, 25. avgusta. — Fašistični aeroplani so z letališča v Rosas bombardirali kraje ob sredozemskem obrežju od francoske meje pa nedaleč od Valencije.

V Reusu so bombe iz aeroplanov ubile 4 osebe. Ena žena z otrokom je bila ubita v Sagunti, 17 milj severovzhodno od Valencije.

Iz Sagunte so se fašistični letalci obrnili južno proti Valenciji, toda so jih prepodili protizračni topovi.

GIBRALTAR, 25. avgusta. — Iz Ceute v Španskem Maroku je dospelo 17 mornarjev grškega parnika Nagos ter so povedali, da so bili 6 tednov u-

JAPONCI POROČAJO O VELIKI ZMAGI V BLIŽINI KALGANA

TIENCIN, Kitajska, 25. avgusta. — Japonske čete so zasedle Kalgan, vrata skozi Veliki zid v Mongolijo, kar smatrajo za veliko zmago na 150 milj dolgi fronti, ki se razteza od morja skozi provinci Čahar in Hopej do Kalgana.

Kalgan je zavzela japonska armada, ki je prišla iz Dolon v Mančukuu, južna armada pa je prekorčila Veliki zid zapadno od Nankov prelaza ter bo skušala iz zaledja napasti kitajsko armado, ki brani prelaz. Severna armada prodira dalje proti jugu ob Peiping-Sujan železnici.

Poročila s severne fronte naznanjajo, da so Japonci vrgli v boj vso svojo infanterijsko in artilerijsko silo ter pričeli o polnoči splošno ofenzivo in proti poklnevu so pričeli Kitajci bežati.

Kot zatrjujejo japonska poročila, je bil po zavzetju Kalgana kitajski odpor pri Nankov prelazu zlomljen in je pet kitajskih divizij odrezanih, ko je bila odrezana železniška proga iz Peipinga.

Vsled zavzetja Kalgana je 8 kitajskih divizij prišlo med dve japonski mehanizirani armadi, katerih ena prihaja od Kalgana, druga pa zapadno od Nankova. Kalgan in Nankov se nahajata ob Velikem zidu. Poročilo iz Hsinkinga v Mančukuu naznanja, da je izdaljski princ Teh, vladar Notranje Mongolije, prestopil na japonsko stran.

Na fronti pri Peipingu in Tiencinu so se vršili vroči artilerijski boji, po katerih so Japonci naskočili kitajske postojanke južno od Tiencina. Zaradi mokrega ozemlja se Japonci ne morejo posluževati težkega orožja, toda navzlic temu je japonska infanterija zavzela višine, ki obvladajo kitajske utrjene postojanke ob Tiencin-Pukov železnici.

Južno od Peipinga so pričeli Kitajci na obeh krilih pritiskati na Japonce ter skušajo odrezati 30,000 japonskih vojakov od ostale vojske. Japonci so naglo umaknili svoje čete zapadno od Peipinga ter so se umaknile na vzhodni breg reke Jungting.

jetniki španskih fašistov, ki so zaplenili njihovo ladjo.

Fašisti so parnik Nagos idpeljali v Malago, kjer so zložili njegov tovor raznih kovin. Kapitan pa je še vedno ujetnik v San Fernando.

PHILADELPHIA, Pa., 25. avgusta. — Angleški tovorni parnik Esturia s tovorom treh milijonov galon bencina, je 31. plul v Valencijo na Špansken. Parniku poveljuje kapitan Albert Denberg.

ŠANGHAJ, Kitajska, 25. avgusta. — Japonski aeroplani, topovi in bojne ladje sipljejo ogenj na obrežje rek Vangung in Jangce ter varujejo izkrcavanje vojaštva.

Vsled hudega streljanja med izkrcavanjem japonskih vojakov so ameriški častniki prvič odkrili topove na ameriških ladjah. Prvič je tudi ameriška bojna ladja spremljala majhen parnik, ki je peljal 212 Amerikancev po Vangpu reki do parnika President Pierce, ki je bil zasidran v reki Jangce. Rušilec Edsall je z odkritimi topovi stal poleg parnika President Pierce, da so šli vsi Amerikanci na njegov krov, nato pa je parnik spremljal po Jangce na široko morje.

Do sedaj je odšlo iz Šanghaja 1500 Amerikancev, parnik President Lincoln bo 28. avgusta odpeljal še 250 Amerikancev, do torka pa bodo še trije ameriški parniki odpeljali še ostale Amerikance.

ADDIS ABABA, Abesinija, 25. avgusta. — Prvi bataljon italijanskega desetega grenadirskega polka je odpotoval v Massano, od koder se bo odpeljal v Šanghaj, kjer bo varoval italijanske interese in italijanske državljane v vojnem ozemlju. Bataljon, ki šteje okoli 1000 vojakov, bo ojačil bataljon, ki se že nahaja v službi v Šanghaju.

PRIHODNJE KONGRESNO ZASEDANJE

WASHINGTON, D. C., 24. avgusta. — Vprašanja, katerih ni rešil kongres, ki je v soboto “šel na počivo”, bodo na bočem izvanrednem zasedanju, ako bo sklicano, ali pa na rednem zasedanju kongresa v januarju, dovedla do ravno tako ostrih debat in sporov, kot na zadnjem zasedanju. Obe zbornici ste obljubili, da boste na prvem zasedanju načele vprašanje glede žitnega nadzorstva. Obe zbornici ste že imenovali odbore, ki bodo pričeli z javnimi zaslišanji, da doženejo, kaj hočejo farmerji imeti.

Delavska predloga, ki določa 40 ur dela na teden in 40 centov plače na uro ter odpravlja otroško delo, je bila v senatu že sprejeta ter je ostala v rokah odbora poslanske zbornice, ker je republikanci in južni demokrati niso hoteli spraviti na dnevni red.

"Glas Naroda"

(A Corporation)

Owned and Published by

SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY

Frank Sakner, President

J. Lupsha, Sec.

Place of business of the corporation and address of above officers:

435 West 124th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" (Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Subscription rates: 12 months \$3.00, 6 months \$1.50, 3 months \$0.75

Advertisement on Agreement

Postpaid by Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da nam tudi pošljete bivalniko naslova, da hitreje najdemo naslovnika.

Subscription Yearly \$6.00

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni nedelji in praznikov

"GLAS NARODA", 216 W. 124th Street, New York, N. Y. Telephone: CHelsea 3-1242

REPUBLIKANCI SE PRIPRAVLJAJO

Republikanci se pripravljajo na kongresne volitve, ki se bodo začele prihodnje leto. Volilna kampanja je že v teku.

V Washingtonu so se zbrali republikanski voditelji iz štirinajstih držav ter delajo pod vodstvom Johna Hamiltona, predsednika republikanskega narodnega odbora, načrte za bodočnost.

Pogajanja se vrše za zaprtimi vrati. Ve se le toliko, da republikanci računajo na razkol, ki se je pojavil med demokrati, in ga hočejo izkoristiti.

Hamilton je omenil časniškimi poročevalcem, da se zaenkrat skušajo sporazumeti "glede smeri, v katero bodo streljali."

Nadalje je treba v mladih volilcih vzbuditi zanimanje za republikansko stranko ter poiskati vire za pokritje stroškov volilne kampanje.

Republikanski voditelji so si že danes skoro svesti zmage. Edward Samp iz Wisconsinja je mnenja, da se demokracije v njegovi državi ne bodo več povzpeli na površje.

Sinclair Weeks iz Massachusettsa pravi, da si bodo republikanci njegove države priborili v kongresu dva sedeža. Edward D. Shorr iz Ohia se nada izvolitve republikanskega gubernerja in zveznega senatorja.

Taka upanja prevečajo večinoma vse republikance. Če ne bo ameriški narod pozoren, se ta upanja lahko uresničijo, in Amerika po zadržanju nekaterih, bo v doglednem času zopet tam, ko je bila takrat, ko jo je začel Roosevelt vleči iz močvirja.

Rooseveltovemu programu, ki je bil tako lepo zasnovan, in je prva leta kazalo, da bo z majhnimi izpremembami izveden in uresničen, preti velika nevarnost.

Če se hočejo demokracije vzdržati na površju, se more zgoditi to edino s pomočjo sloge.

Vsak demokrat, ki pokaže predsedniku Roosevelt hrbet, uglaja republikancu pot do moči in veljave.

Kako znajo republikanci gospodariti s svojo močjo in veljavo, se je najbolje pokazalo v Hooverjevih časih, ki so še vsem dobro v spominu.

Pod vaško lipo.

Pišo kakor mihi FRANK KERŽE

Glava brez telesa ali polom breznačelne politike republikatov.

Ko smo hodili v ljudsko šolo, smo čitali v berilu tudi pripovedko o žolodcu in človeških udih. Tako nekako je bilo: udje so ustanovili nekako unijo in zaštrajkali. Kapitalist je bil v tem slučaju žolodec. Noge so rekly:

"Kaj bomo me prenašale dan za dnem celo telo z enim samim namenom: da bo žolodec poln." "Kaj pa me," so klicale roke. "Dan za dnem se gibljejo v ramah, komolcih v zapestju z vsemi desetimi prsti, da zbiramo in znašamo. Za koga? Za sam žolodec."

"Mimo nas gredo vse kraso te narave," so tožile oči, "ker moramo samo paziti od zore do mraka, kje se bo kaj dobilo — zopet za žolodec seveda."

In tako so povedale vse delavne sile svoje križe in težave na račun žolodca, ki je bil in je še kakor sod brez dna.

Štrajk se je vršil v treh oblikah. Prvi dan je bil stoječi, drugi sedeči, tretji pa ležeči. Prvi dan je bilo še toliko moči v udih, da se je telo gibalo v svobodni naravi. Drugi dan je bilo vse bolj oslabele in je človeka kar vleklo, da kam sede. Tretji dan je bila pa že za sedenje premalo moči.

Prišla je nazadnje na pomoč glava, ki je komandant čez vse in rekla: "Vaš štrajk je bunk. Bes je, da delate za žolodec, kdo pa ima korist od njegovega neprestanega dela? Kdo vas zalaga z vsem potrebnim? Ali ne vidite, da ste že tretji dan vsi na tleh, ker vas žolodec nima s čim zalagati? Vsi skupaj, kar vas je, tvorite celoto, ki mora imeti svoje vodstvo in vse potrebne delavce. Drugače ne gre."

Ta pripovedka mi je prišla na misel te dni, ko se odpravljajo proti domu naši mladiči iz Washingtona. Mlatili so nekaj tednov več ko sedem mesecev. Veliko jih je bilo. V obeh zbornicah 727 in veljali so tako okoli petnajst milijonov dolarjev. Mlatili so, pravim, ne po polnem klasju, ampak po škopnati strehi. Zakaj če danes pogledaš, kje je kaj zrna, ne najdeš drugega, kakor kup praha in par košev zdraba, ki je bil poprej slama.

Zbornica kongresa in senata je žolodec, kateri naj premelje in predela vse, kar se rabi za zdravo telo. Velike so naše države in še večji njeni problemi. Od leta do leta čakamo, kdaj jih bodo začeli reševati. Po širjajni zmagi Rooseveltovi smo se globoko oddahnili: vendar enkrat. Gledali smo, čakali, trpeli v trdnem prepričanju, da se svet vedno vrtil ter da pride vse na vrsto.

In prišlo je — dosti dobrega, a mlatiči v Washingtonu, so rekli: tega ne bomo mlatili zdaj, onega tudi ne. Izkratka: kar je bilo dobrega za ljudstvo in delavstvo, so zmetali vse na kup in tam je ostalo. Zakaj uprli so se udje zbornic in delali — vsak po svoje. Sad sedemmesecnega delovnega časa je za vse delavce popoln odgovor, kaj smejo in morejo pričakovati od političnih strank, ki nimajo nobenih načel in zato nobene odgovornosti. Imam v mislih dve vladajoči stranki, republikance in demokrate, ki so v preteklosti vsaj na videz stale ko dve samostojni stranki. Zadnja mlata v Washingtonu pa je jasno dokazala, da sta to samo dva imena, stranka pa ena sama. Zato je tudi čas, da izgubite dva imeni in se zagnate s tem s enim samim: republikanci. Prvi dan sem vsaj od imena republikancev — ropi — drugi

spadati h tem strankam. Res je demokrate podprlo pri zadnjih volitvah pred vsem zavedno delavstvo in jim pomagalo do sijajne zmage. Storilo je to zato, ker je poslušalo voditelja te stranke, predsednika Roosevelta. Imel je dokaj dober program, ki ga je izkušal tudi izpeljati. Danes vemo, da iz vsega tega ne bo nič in da je bilo delavstvo spet enkrat prav pošteno potegneno. Verjeli smo, da bodo tisti stali za predsednikom, ki so zmagovali z njegovo pomočjo. Če že vsi ne, pa vsaj dobra večina.

Nismo pa računali, da je to stranka brez načel, kakor je republikanska. Vedeli smo sicer to, a rekli smo: nov čas prinese nove razmere in novo orientacijo. Vse je izgledalo tako, kakor da bo iz demokratov postala resnična ljudsko-delavska stranka z načeli, kakor jih zahteva današnji čas. Ko pa so začeli z mlato v Washingtonu, je padal up za upom v vodo. Vse besede za časa volitev so bile prazne obljube. Duh stare korupcije in breznačelnja je zmagal na celi črti in mesto nove, poživljene, zdrave stranke imamo skupino republikatov z vsem slabim, kar ste od nekdanje imela obe stranki.

Ta lekcija je draga, ker vtegne pomeniti, da se bodo vse zadeve zavlekle nekam v sivo bodočnost. Zakaj stranka republikatov je danes močna. Ona ne pozna več nekdanjih meja med republikanci in demokrati. V krajih, koder bo potreba, se bodo podpirali med sabo in tako izkušali ohraniti takozvani: ameriški način, ki pomenja: grabi in grabi, kakor veš in znaš. Vse je lepo in dovoljeno, če uspeš. Če pa ne uspeš, postaneš revež in kot tak veš čisto dobro, da nikjer nič ne zmoreš.

Po sedemmesecnem delu republikatov je prišla vsa resnica na dan, kdo so in kaj hočejo. Kako slovesna je bila večtna nedelja predsednikova ko je začel svoj drugi termin po izvolitvi s tako večino, kakoršne ni imel nikdo pred njim in tudi za njim najbrž ne. Hozana je bila od vseh strani in obzorje revnega in zatiranega človeka je bilo jasno in žarko, kakor nikdar poprej. Hozana na svetlo nedeljo — križaj ga sedem dni kasneje. Mesto sedmih dni imamo sedem mesecev. Križaj ga? Ni je danes bolj patetične osebnosti v naših državah, kakor je naš predsednik Roosevelt. Z veliko energijo je začel svoja dela pred štirimi leti. Vsepolno dobrih modernih načrtov je zasnoval, da se pomaga revnemu človeku. A prišlo so na vrste sile v skupini najvišjega sodišča in vse je začel polagoma jemati vrag. Devet starih mož, ki jih ni nikdo izvolil in ki ne dajejo nikomur odgovora za svoje grehe, so lomili steber za stebrom. Bilo je tako, ko v tisti pravljici, ko je nekdo podnevi zidal, ponoči mu je pa sprotil podiral vrag. Ali je kaj čudnega, da se je ljudska jeza obrnila proti neodgovornim starim možem, da se jih ali spravi spoti ali pa omeji njihova moč.

Toda devet starih mož predstavlja poldrugistoletno tradicijo najslabše vrste. In stranka brez načel — stranka republikatov je z vsem močnim aparatom nastopila, podgrila tiste, ki niso nikdar dobili niti enega ljudskega glasa in udarila po tistem, ki je odnesel pred dobrim letom 46 držav izmed 48. Da je klobuta še popolnejša, so šli tudi razni drugi načerti rakom živizat.

Pokazali so predsedniku hrbet. A ne samo to. S tako drznostjo so potepali vse, kar je predložil in zahteval, da bi

Peter Zgaga

POSTENI NAJDIRTELJI

Na tretji strani današnjega lista je poročilo o clevelandskem Slovincu, ki je najdeno vsoto pošteno in do zadnjega centa vrnil pravemu lastniku.

Taki ljudje so bele vrane, posebno ker v Ameriki ni postave, ki bi določevala najdenino v procentih. Če hoče lastnik nagraditi najditelja, je njegova stvar. Če ne, se ne more najditelj nikjer pritožiti in se mora zadovoljiti s kumernim boglonaj.

Spominjam se dogodka, ki se je završil pred tremi ali štiri leti.

Iz kraja, kjer prebivam, se vozim zgodaj zjutraj z busom v Hoboken, kjer moram včasih cele pol ure čakati podzemsko železnico, s katero dospem v New York.

Zgodaj zjutraj je v busu le malo ljudi — par delavcev in kakšna nočna veša, ki se vrača od kdovekod.

Pozimi je bilo. Pred menoj je sedel postaren Italijan. Nankrat se je sklonil in nekaj pobral. Trije so videli — njegova dva soseda in motorman je videl v ogledalu — da je nemamo drugega, je izpoznanje, ki je tudi dosti vredno. In to izpoznanje nam piše črno na belem: od republikatov ne more delavec pričakovati nobene rešitve.

Če to veste, potem je pravilno in smotreno samo eno: delavec preč od republikancev in demokratov. Zakaj vse njihove obljube so navadne laži, ki jim pomagajo do stolička. To je vse. Kadar ga zasedejo, je pozabljen prav vse. To se pravi: pozabljen ni dolar in lastne koristi. Zakaj stolički odpirajo težke mošnje in vidijo v dobičkanosne zveze. Vrana vrani oči ne izkljuje. Torej ne pričakujte, da bo kdaj drugače ali postenejšje, dokler bodo vladali v naših državah republikati.

Človek bi skoro obupal, če bi ne vedel, da se vrtil vse okoli nas. Sile reakcije so po vsem svetu v boju za svoje privilegije. Ponekod vodijo v krvave boje, kakor je slučaj v Španiji in na Dajnem vzhodu, drugod fašizem ali nacizem.

Tudi v naši Ameriki je resna nevarnost. Na duceate organizacij je, ki poizkušajo, kaj bi pri nas boljše uspevalo: fašizem, nacizem ali pa kaj tipično ameriškega, ki bi zavarovalo nadvlado tistih, ki imajo.

Če bi bilo mogoče, bi človek rekel tako: mi ki živimo danes, imamo dovolj. Pa naj se nekaj prihrani še za tiste, ki pridejo za nami.

Ker pa to ni mogoče, nam ne kaže drugega, zavilhati rokave in poskrbeti, da bomo vračali klin s klinom in kamen s kamnom. Druge poti ni.

"Lesna koža"

Nemški industriji je uspelo iz lesnih odpadkov izdelati novo tvorivo za notranjo arhitekturo, ki so mu dali ime "lesna koža". Po novem postopku je mogoče te odpadke predelati v furnirje, ki so komaj eno desetinko milimetra debeli. Te pretenke furnirje pritisnemo s pomočjo toplotne na večkratno tenko plast celuloide in umetne svile. Plošče, ki tako nastanejo so prozorne, za vlagu neobčutljive in se dajo polirati. Pri tem ohranijo risbo lesa, ki so ga uporabili. Novo tvorivo so začeli že praktično uporabljati in se je izkazalo, da daje notranji arhitekturi nove možnosti.

POČUTJE SE DOBRO V POLETNIH MESECIH! — VEŠKAR

TRINERJEVO ANGELOVA TONIKA

Priljubljena ali pošilje 5.00 na Joseph Triner Corp., 1333 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Denarne pošiljatve

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.55	Din. 100	Za \$ 6.50	Lir. 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.50	Lir. 200
\$ 7.50	Din. 300	\$ 19.50	Lir. 300
\$ 11.70	Din. 400	\$ 27.00	Lir. 400
\$ 23.30	Din. 1000	\$ 53.50	Lir. 1000
\$ 45.90	Din. 2000	\$ 107.00	Lir. 2000

KEB SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodite v dinarjih ali v drugih devizah, ki so boljše popla.

Izplačila v ameriških dolarjih

Za izplačilo \$ 5.00	morajo poslati	\$ 5.75
\$ 10.00	"	\$ 11.50
\$ 15.00	"	\$ 17.25
\$ 20.00	"	\$ 23.00
\$ 25.00	"	\$ 28.75
\$ 30.00	"	\$ 34.50
\$ 35.00	"	\$ 40.25
\$ 40.00	"	\$ 46.00
\$ 45.00	"	\$ 51.75

Prejemnik denar v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CEMER LETIH SA PRETOJNO SI.

SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY

"Glas Naroda"

435 WEST 124th STREET NEW YORK, N. Y.

POŠILJATELJE OPOZARJAMO

Naš nakazilo pri pošiljanju strogo vsebuje (napredno sta, država, št. denarjev, odziva in, kakoli tako izplačilo se najhitreje izplača, poleg tega je po pošiljanju strogo vsebuje tudi razpisano SLOVENIAN PUBLISHING CO., (Chicago, Illinois)

Vesele in žalostne vesti iz slovenskih naselbin

VELIKA PRIREDITEV SAMOSTOJNEGA

Slovensko Samostojno Bolniško Podporno Društvo, ne prireja svojih veselje vsako leto, toda kadar priredi kakšno, je pa vedno vredno denarja in je zabava taka, da je ljudje ne pozabijo tako hitro.

S stroški za naše prireditve se ne stiska. Vedno damo vredno denarja, in kolikor mogoče v dobrobit obiskovalcev, tako da gredo domov zadovoljni.

Letos bo veselica našega društva dne 30. oktobra. Odbor, ki ima v rokah vse, kar se tiče te veselice, bo storil vse, da se priredi nekaj, kar bo vsem v zadovoljstvo. Poleg tega bo nekaj, česar še ni bilo na nobeni veselici, kar so jih Slovenci priredili v New Yorku. Nagrada, ki bo vredna \$150.00, električna ledenica, bo namreč krasila kuhinjo erega srečnega udeleženca. Če pomislimo, da se danes dobi električna ledenica na kredit že za \$79.00, moramo priti do zaključka, da bo to ena najfinejših, kajti sto petdeset dolarjev se bo plačalo v denarju, odštevisi vse odstopke, ki so dovoljeni v slučaju take kupčije.

Kdor jo bo dobil, si lahko predstavlja svoje veselje in ponos. Dosti bo prihranil, ker mu ne treba plačevati za led in

PIKNIK BROOKLYNSKIH TAMBURAŠEV.

Brooklynski tamburaški klub priredi prihodnjo nedeljo 29. avgusta svoj piknik v Carley's Gardens Parku, 6018 Metropolitan Ave., Ridgewood, L. I., med Forest Ave. in Fresh Pond Rd.

Vsako pozna te mlade tamburaše, ki so nas razveseljevali z lepim igranjem na marsikateri zabavi. Da poštevat njihov trud in delovanje, pokažite s tem, da jih obiščete na njihovem pikniku. Starejši moramo dati naši mladini spodbudo, da se s tem večjo vnemo vežba v igranju naših domačih popevk.

Učitelj tamburašev, Mr. J. Gerjovič, ki je sedanjí zbor izborni izničil, pa gleda tudi v bodočnost in je zbral zopet lepo število otrok, ki se vežbajo v tamburanju sami za sebe in bodo na prihodnjem pikniku prvi nastopili z dvema pesnima. Ravno tam je treba pokazati, da cenimo njihovo prizadevanje, da se izučijo v jugoslovanski narodni glasbi.

Nastopil bo tudi "Slovan", ki bo zapel več pesmi ter dve pesmi ob spremljevanju tamburaškega zбора.

Piknik bo ob lepem in slabem vremenu, kajti tudi dvorana je dovolj velika, da se zabavamo za slučaj slabega vremena.

Poglavitno pri tem je, da našemu naraščaju damo spodbudo in pogum, da nadaljuje naše delo, da naša pesem ne bo z nami umrla v Velikem New Yorku.

Torej, rojaki, v nedeljo vsi na piknik tamburaškega kluba!

Poročevalec.

spravljati vode izpod ledenice, ki tako rada priroma po kuhinji ponoči, ker zvečer pozabiš, da kaplja kar naprej.

Podrobnosti o nagradi pojasni vsak član.

Čeprav je še precej časa do 30. oktobra, imejte v mislih, da se srečamo v Slovenskem Domu in da se bomo zabavali tako, ko si vsakdo želi.

Slovensko Samostojno Bolniško Podporno Društvo vas bo pričakovalo, želeč iskrene zabave vsem, ki nas boste obiskali 30. oktobra 1937 zvečer.

Član SSBPD.

NOVICE IZ HOMER CITY, PA.

Pred nekaj dnevi se je vrnila iz bolnišnice Mary Tomich, kjer je prestala zelo težko operacijo. Nahaja se še vedno v postelji. Zdravje se ji polagoma vrača. Upamo, da bo kmalu okrevala.

Nadalje se je tu smrtno ponesrečil Alojzij Pirman, star komaj 15 let. Nesrečni deček, nič hudega sluteč, je odšel z doma s par svojimi tovariši. Na potu proti domu je njihov avto udaril v nasproti vozeč truk. Njegovi tovariši so ostali nepoškodovani, dočim je on dobil tako težke notranje poškodbe, da jim je po preteku ne še dveh dni moral podleči. Zapušča očeta in dva mlajša brata.

ODLIČNA SLOVENSKA PLESALKA.

Miss Emily Fabian, hčerka dobro poznanih slovenskih zakoncev Mr. in Mrs. Fabian v Clevelandu, je bila angažirana kot plesalka v velikem gledališču newyorškega Broadwayja. Miss Fabian, ki je bila dve leti plesalka pri Hollywood Revels družbi, je učenka slavne ruskega plesnega mojstra Sergeja Popelova. Zdaj je angažirana v International Casino v New Yorku.

SMRT SLOVENKE.

V petek zvečer je na naglo ma po porodu preminula v Babies and Children bolnišnici v Clevelandu Paulina Medevic, rojena Šepič, stara 22 let.

NESREČA.

V nedeljo dne 8. avgusta so šli iz Library, Pa., na obisk v Cleveland gospa St. Senčur, Charles Kaučič in S. Lajevič s soprogo. Ko so se vračali proti domu, približno 20 milj od Clevelanda, se je zgodila nesreča z avtom, pri kateri so bili poškodovani najbolj Lajevič in gospa Senčur, njen sin Stanley je pobit na glavi, Kaučič pa je bil nekoliko pretresen, gospa Lajevič ni imela pa nobene posledice. Ostali so v neki ohiški bolnišnici.

DOBRA KUHARICA.

V Midway, Pa., je žena J. Sirea, prejela od pittsburskega časopisa The Pittsburgh Sun nagrado, ker je poslala najboljšje navodilo, kako se speče potica.

MLIN Piše Ločan

RADIKALIZEM.

Radikalec — to ime slišimo nešteto krat tu v Ameriki, posebno od 1932 naprej.

Kdo pa je radikalec? Ali je to nemirno bitje, ki hrepeni po izboljšanju, na vsak način in za vsako ceno, ne ozira se, kdo trpi, koliko trpi in zakaj trpi? Bitje rojeno z burno naravo, ki ga žepa po napredku in pozna samo eno pot — naprej, neglede na levo ali desno, na posledice in škodo!

Mogoče je skrajni levičar, čigar misel je ozko usmerjena na cilj uničenja tistega reda, ki ga do smrti sovraži iz ekonomičnega vzroka.

Ali pa je radikalec vsakdo, ki ga je usoda pritisnila, da je izdal zadnje cente za vzdržanje družine in se poleg tega globoko zadolžil in hrepeni po sredstvu, s katerim bi se izkopal iz gospodarskih težkoč.

Po mnenju nekaterih je radikalec vsakdo, ki si upa dvigniti glavo. Naj še tako težko drži tovor, držati ga mora in to brez mrmranja, dokler mu ne klecnejo kolena pod bremenom in se zgmedi strt.

Radikalec, ki so rojeni kot taki, je na svetu zelo malo — veliko jih je pa, ki so bili vsejani, prav kot žito ali druge rastline. Seme pa ni prišlo samo od sebe, pač pa od zgoraj.

Če je človeška družba zadovoljna in se počuti srečno, tam ni polja za to seme. Nikakor noče vzkliti in umrje, predno pride na dan, prav kot če žito seješ ob suši.

Kmet razume in ne seje ob suši, vedoč, da ne bo pridelal, toda oni, ki sejejo radikalizem, ne gledajo na vreme, nočejo poznati in verjeti v znamenja. Oni gredo svojo pot in sejejo kar naprej, na svojem lastnem polju. Ko ozeleni, se jim pa zdi, da je vsa pridelek uničen in hočejo vse skupaj preorati znova, uničiti vse in potem ponoviti ravno tisto početje.

Zrnje, ki ga imajo v obilici je več vrst — nizke plače, dolge ure, izžemanje energije, zaigrano sovraštvo proti vsemu kar nudi delavcu količjak prilike za izboljšanje; zvižaje in intrige.

Kadar delavec zahteva izboljšanje, je upravičen do tega. Le redkokdaj zahteva, če vidi da lahko izhaja z zaslužkom, in nikdar ne zahteva več, če vidi, da gre na slabše v industriji.

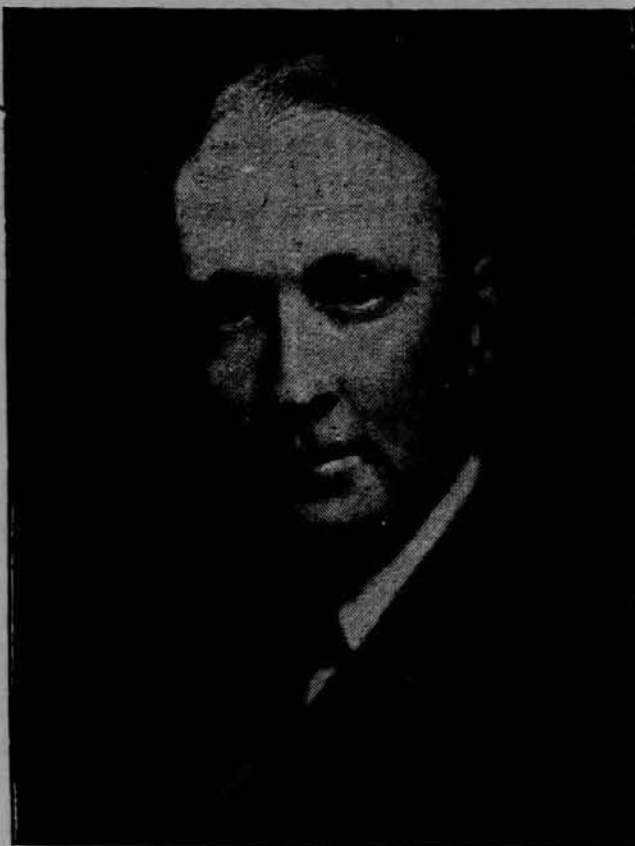
Ako se pa dan na dan višajo cene produkta, ki ga proizvaja, in mora vsak dan plačati več za življenje, potem je naravno, da bo iskal tam, kjer je upravičen iskati — pri tistem, kateremu prodaja svoj čas, in kjer je nekdo, ki za njegove žulje živi, ter pobira davek od delavčevega znoja.

AVTNA NESREČA V MINNESOTI.

Nedavno sta bila ob bližnjih jezerih kar dva piknika, eden elovenski in drugi hrvaški. Vozeč se z avtom od Hibbinga na piknik so se ponesrečili Nik Srđić, Joe Krković in Peter Malenović. Zadnji se nahaja v kritičnem položaju v bolnici. SMET STARE BOJAKINJE.

V nedeljo 15. avgusta je na domu svoje sestre v Sheboygan, Wis., preminula Ana Bombač, stara 79 let. Pogreb se je vršil na Holy Cross pokopališče, kjer je bio truplo položeno v tamkajšnje rodbinsko grobnico.

SENATOR BLACK IZ ALABAME

ki ga je imenoval predsednik Roosevelt za člana najvišjega sodišča. Black je zelo radikalnih nazorov ter je postal naslednik sodnika Van De vantera, kateri je stopil v pokoj.

KERNOVI SPOMINI

Pravkar je izšla mikavna knjiga "Spomini ob 30-letnici prihoda v Ameriko," ki jo je spisal dr. Frank J. Kern, zdravnik v Clevelandu.

Avtor, ki je odšel kot mlad fant iz 5. šole čez morje, pripoveduje in okviru osebnih doživljanjev zgodovino slovenskega življenja, ki izginja v tujini. V deželi demokratizma in individualne svobode stoji v ozadju neizprosni tretji gospodar, številčni mehanizem, ki grozi pogoltiti slovensko plast kljub dobro razvitemu časopisu.

Mnogo jih je sicer še, v katerih je svoboda osebnosti kot prava vrednota Amerike vzkalila v ljubezen svojega jezika in goje s slovenskim pesnikom Zornanom pomosno zavest slovenskih pionirjev. Drugi se utaplajo v strankarsko povrhje Amerike ali se še drugače oddaljujejo od človeka in jezika očetov.

Frank Javh Kern si je ohranil prijetno ravnatežje objektivnega človeka (pravi Gorenjec menda ne zna "biti strankar") zato nikoli na govori v prazno in vedno slutj slovensko resnico.

Če naše naselbine izumirajo, ker ni dotoka, pa bo ostal sled naše domovine v Rooseveltovi reformi, ki je zrastle iz ameriških učencev Krekovega Socializma, kakor presenetljivo ugotavlja pisatelj.

Knjiga ima vrednost za zgodovino Slovencev v Ameriki v polpretekli dobi, kajti avtor je na vodilnih mestih imel dovolj prilike, da pregleda slovenske gospodarske, politične in narodne smeri. Povsod skuša doseči neolepšano resnico, ki mu jo narekuje objektivno človeško in narodno stališče, tudi če je neprijetna za običajnega come il faut človeka. Res hi

bila zguba, kdor ni bral izpovedi te osebnosti z njeno slutnjo trdnjega človeka bodočnosti, ki se je še zdelo slabost pod vidiki majave preteklosti. Okusno v platno vezano knjigo s slikami avtorja, pesnika Zornama, slovenskega društva Barage in gojencev Alojzijevišča iz leta 1902, je priredil za tisk dr. Jakob Šile. — Knjiga stane \$1.00. Naročite jo pri:

Dr. F. J. Kern, 6233 St. Clair Ave. Cleveland, O.

NESREČA V SPALNICI.

V Carlinville, Ill., se je Mat. Mraku zadnje dni pripetila nevarna nesreča. Ko je počival v postelji, se je odtrgal omet s stropa in padel nanj s takšno silo, da ga je težko pobiti, in moč je zdaj nezmožen za delo. Upanje je, da kmalu okreva.

NESREČA.

Te dni se je z družino Skok iz West Allisa, Wis., pri kateri stanuje, odpeljal na kratek izlet za De Noon jezero, kjer imajo Skokovi svoje poletno bivališče, Frank S. Ermenc. V razvedrilo je splezal na drevo, da poseka nekaj suhih vej. Pri tem se je ena izmed vej pod težo njegovega telesa zlomila, in padel je na tla tako nesrečno, da si je zlomil desno nogo v spodnjem členu. Pri padcu je dobil tudi več prask po glavi in telesu. Ponesrečenega je Skok odpeljal takoj nazaj v Milwaukee, kjer je dr. Malenšek odredil prevoz v bolnišnico. V St. Joseph bolnici so mu nogo takoj povili v mavce ter se bo kmalu zopet lahko vrnil na svoj dom v privatno zdravniškomu oskrbo.

JUGO SLOVANSKA KAT. JEDNOTA

Je najboljša in najpopularnejša slovenska podporna organizacija v Ameriki. Računa nizke asociacije in plačuje liberalno podporo za slučaj bolezni, nezgode ali smrti. Ima 185 podrejenih društev in šteje nad 20,000 članov v obeh oddelkih.

Za vsakogar iz novega društva zadoštuje \$ 200.

Premoženje Nad Dva Milijona Dolarjev

Pišite za poljanila na

GLAVNI URAD J. S. K. J. :: :: ELY, MINNESOTA

VABILO na

... Pic-nic ...

katerega priredi
MLADINSKI TAMBURAŠKI KLUB
V NEDELJO, 29. AVGUSTA, 1937
V CHARLES' GARDENS PARKU
60-18 METROPOLITAN AVE., RIDGEWOOD, L. I.
MED DRUGIMI TOČKAMI PROGRAMA BO TUDI SKUPNI NASTOP TAMBURAŠKEGA KLUBA IN PEVSKEGA DRUŠTVA "SLOVAN" V DVEH PESMIH. — NARAŠČAJ PA BO IGRAL PESMI "ZADOLJNOST" in "MOJ OČKA MA KONJIČKA DVA"
PIKNIK EO OB VSAKEM VREMENU
Začetek ob 2. popoldne. Vstopnina 25 centov.
ZA PRIJAZNO UDELEŽBO SE PRIPOROČA — MLADINSKI TAMBURAŠKI KLUB

SREČNA REŠITEV IZ JEZERA

19. avgusta sta bila rešena dva sinčka sta pričela klicati gotove smrti utopitve v Erijskem jezeru neki oče in njegov mali sinček. Rešenca sta Slovenca.

Njihove klice je slišal 15-letni fant Kenneth Rhodes, ki je planil v jezero dvesto čevljev oddaljen od mesta nezgode. Takoj je priplaval na pozorišče nesreče. Istočasno pa je skočil v jezero še neki drug mladenič, ki se je tam kopal. 17-letni Frank Swenar, ki je tudi odhitel na pomoč. Swenar se je takoj potopil ter kakih petnajst čevljev pod površino našel Russa in njegovega sina, ki sta se držala objeta. Potegnil ju je na vrh ter ju privlekel na kopno. Sinček Rudolf je bil še pri zavesti, oče pa je med tem izgubil zavest in so ga z umetnim dihanjem pripravili spet k sebi.

Tako sta hrabra mladeniča preprečila veliko žaloigro.

POŠTEN ROJAK.

Anthony Arant je policist v Euclidu, Ohio. Njegova soproga Mrs. Arant je peljala 30. julija z avtomobilom po Euclid Ave., blizu 61. ceste. Šla je v banko po denar, da kupi hišo. Dvignila je v banki \$1,718. Ko je prišla iz banke do avtomobila, je položila denarnico z denarjem na streho avtomobila, da odklene vrata. Pri tem je pozabila na denarnico in odpeljala. Pozneje se je spomnila na denar, in ko je avto ustavila, denarja ni bilo več na strehi.

NA ZNANJE.

Jugoslovanski državljani, ki so rojeni v inozemstvu in tam stalno živijo, neglede koliko let stari, imajo pravico v teku od treh let počevši do 22. decembra 1936 leta, to je, najdalje do 22. decembra 1939 leta, da se po svoji lastni volji odrečejo jugoslovanskega državljanstva, ako so že zadobili državljanstvo v zemlji, v kateri živijo.

Po danem roku — to je po 22. decembru 1939 leta, bodo to pravico imeli samo oni jugoslovanski državljani, rojeni v inozemstvu in tam stalno živijo, ki so med svojim enindvajsetim in štirindvajsetim letom starosti.

Ta pravica je osnovana po najnovejši odločbi ministrstva notranjih del kraljevine Jugoslavije, III. št. 923, od 24. junija 1937.

V New Yorku 24. avg. 1937.
Iz pisarne:
Generalnega konzulata kraljevine Jugoslavije.

NOVICE IZ MILWAUKEE.

Math Šimenc, oče znanega odvetnika Šimence, si je pri delu tako nesrečno prerezal roko, da so ga morali odpeljati v bolnišnico, kjer so mu zasili rano in ga poslali domov.

Frank X. Veranič se je vrnil iz klinike Mayo v Minnesoti in zdaj se zdravi doma.

Viktorija Kaker, hči znanega pokojnega časnikarja Ivana Kakerja, je bila zadnje dni operirana na vnetju slepiča.

Poročila sta se Walter Remic in Mary Starič.

JUGOSLOVAN ZADAVLJEN V UMOLNICALI.

Vincent Jankovič, star 30 let in doma iz Rockforta, Ill., je bil zadnje dni najden mrtev v svoji celici v državnem zavodu za umobolne v Chester, Ill. Bil je zadavljen in najbrže si je sam vzel življenje. Jankovič je v minulem letu ubil svojo mater in sodišče ga je v zadnjem februarju spoznalo za umobolnega.

OPERA V NEW YORK HIPPODROME

New York Hippodrome Opera Company vprizorja opere skoró vsak dan v Hippodrome na 43rd St. in 6th Ave., po ljudskih cenah od 50c do \$1. Prihodnje predstave bodo: Aida, 28. avgusta; Rigoletto, 29. avgusta; Faust, 4. septembra; Carmen, 5. septembra; Cavalleria Rusticana in Pagliacci, 6. septembra.

NAZNANILO

Rojakom po Pennsilvaniji (posebno v Alleghany, Cambria in Somerset okraju) naznanjamo, da jih bo obiskal naš novi potovalni zastopnik

FRANK AHLIN

Rojake prosimo, naj mu poskušajo ustreči pri nabiranju naročin.

Naročniki!

Poslajte na ŠTEVILKE poleg naslova, ki pomenijo: prva mesec, druga dan in tretja pa leto, kdaj vam naročnina poteka. Naprimer: —

8:15:37

TO POMENI, da vam je naročnina potekla 15. avg. 1937

Poljite pravilno, da nam prihranite nepotrebno delo pošiljanja opominov.

GLAS NARODA, 216 W. 18 St., New York

KRATKA DNEVNA ZGODBA

MIHAIL ŽOŠČENKO:

NEMŠKI IZDELEK

Pri mojih znaneih Gusjevih je stanoval Nemec iz Berlina. Imel je najeto sobo. Stanoval je pri njih skoraj dva meseca. In ni bil to noben Finec ali druga manjša narodnost, temveč čistokrven Nemec iz Berlina. Z Gusjevimi se je sporačeval z rokami in glavo.

Ta Nemec se je pa seveda elegantno oblačil. Perilo je imel čisto in hlače vedno polikane. Na sebi ni imel nič nepotrpnega. Bil je naravnost kakor lutka. In ko je ta Nemec odpotoval, je pustil mnogo stvari pri Gusjevih. Cel kup inozemskih izdelkov. Vsa kovrnatna stekleničica, ovratniške in škatlice. Razen tega pa dva para spodnjih hlač. In še dokaj dobro ohranjen sviter. In še mnogo drugih drobnarij, dobrodošlih tako možu kakor ženi.

Vse to je bilo na kupu v kotu pri umivalniku. Gospodinja Gusjeva, poštena dama, na katero se je mogel človek v takih zadevah zanesiti, je omenila Nemcu tik pred njegovim odhodom: dragi moj, bitte-dritte, ali izvolite pustiti te stvari tu!

Nemec je prikimal, kakor da hoče reči: Draga moja, bitte-dritte, kar vzemite jih, saj ni vredno, da bi govoril o njih. Tedaj so pa Gusjevi planili na Nemčeve stvari. Gusjev je celo napravil podroben popis njegovih stvari. Samo po sebi se razume, da je takoj oblekel sviter in vzel spodnje hlače.

Potem je štirinajst dni hodil s spodnjimi hlačami na rokav. Vsakomur jih je pokazal, bil je izredno ponosen in hvalil je nemško trpežnost.

Čeprav so bile stvari v resnici že močno obnošene, tako rekoč tik pred razpadanjem, vendar so bili to pravi inozemski izdelki.

Med odloženimi stvarmi je bila tudi ploščata steklenica ali bolje rečeno ploščata posoda s praškom. Prašek je bil fin in rdečkaste barve. Tudi dišal je dokaj prijetno.

Po prvih dneh radosti in navdušenja so jeli Gusjevi razmišljati, kakšen prašek je to. Zdaj so ga povohali, zdaj pokusili, zdaj zopet potresli na žerjavico, pa vendar niso mogli dognati, kakšen prašek je to.

Mnogi so trdili, da je to puder, drugi zopet so menili, da je to fina nemška moka na posipavanje dojenčkov.

Gusjev je dejal:

— Fine nemške moke ne potrebujem. Nobenega dojenčka nimam. Naj bo to torej puder. Se bom vsaj po vsakem britju napudral. Naj vsaj enkrat v življenju živim kot kulturen človek.

Jel se je briti in pudrati. Po vsakem britju je hodil ves rdečkast, in dišal je kakor roža. Vsi so mu to zavidali in ga vpraševali, odkod mu ta prijeten dah in ta lepa barva obraza.

V tem primeru je Gusjev res podprl nemško proizvodnjo. Strašno je hvalil nemško blago.

— Koliko let, — dejal — sem si uničeval kožo z različnimi našimi ruskimi izdelki, dokler nisem končno dočkal tega. Odkar pa rabim ta puder, sam ne vem, kaj bom počel, ko mi poide. Moral ga bom naročiti iz Nemčije. To je res edinstvena roba.

Čez mesec dni, ko mu je puder že pohajal je prišel Gusjeva obiskat njegov znanec inteligent. Zvečer sta sedela pri čaju in znanec je prečital napis na posodi. Izkazalo se je, da je bil to nemški izdelek za pokončevanje bolh.

Seveda, vsak drugi, življenja manj veseleči se človek, bil bil od tem odkritju skrušen. Možno je celo, da bi se pri takem človeku pokrnil obraz z izpuščaji in bradavicami zaradi prevelike hipohondrije. Gusjev pa ni bil tak.

— Da, razumem to, — je dejal. — To vsaj kaže na trpežnost izdelka. To je višek. To ni blago kar tako. Če hočeš, se lahko s praškom napudraš, če pa ne, ga lahko porabiš proti

bolham. Za vse je dober. A pri nas!

Ko je Gusjev še enkrat pohvalil nemško blago, je dejal:

— Zato se mi je zdelo tako čudno. Ves mesec, odkar se pudram, nisem ujel niti ene bolhe, dočim bi bile moje ženo skoraj izgrizle. In tudi moji sinovi se ves dan čebljajo. Jaz pa hodim kakor da bolhe še nikoli nisem videl. Čeprav je to samo mrčes, vendar pa čuti, kaj se pravi dober izdelek. To je zares ...

Gusjevu je zdaj praška že manjkalo. Najbrž ga bolhe zopet grizejo.

TRAGIČNA SMRT NA ELEKTRIČNEM VODU

Ko je 34-letni, pri mestni elektrarni v Celju nameščen in na Krovski cesti stanujoči elekromonter Mohor Hrastnik, popravljal električno napeljavno pri hiši prevoznika Baldasina v Gaberju, se je lestva, na kateri je stal, nenadno nagnila. Hrastnik je omahnil na električni vod, v katerem je bil tok z napetostjo 220 voltov. Tok je Hrastnika zgrabil, tako da je Hrastnik zvisel na žici. Trajalo je skoraj pet minut, da so tok prekinili in spravili globoko nezavestnega Hrastnika z električnega voda. Poskušali so Hrastnika rešiti z umetnim dihanjem. Vsa prizadevanja pa so bila brezuspešna.

HUDE POSLEDICE POVODNI

Ljutomer, 14. avg.

Tudi Mursko polje je letos silno oškodovano zaradi deževja in poplav. A Prlek je doslej molčal. Menda se ni zavedal, kaj so mu naredile letošnje poplave. V minulih dneh smo čitali o strašnih hudih urah in obžalovli nesrečne Dolenjce, Ptujčane in druge. ki sta jim toča in povodenj prizadejali silno škodo. Niso se pa zavedali, kaj dela voda na njihovih njivah s krompirjem, ajdo in pesu in na travnikih. Zdaj pa, ko jim neznošen smrad s travnikov in njihov zapira sapo, vidijo, da ste segnili ajla in tiva. Ko koplje zemljo in išče zdrav krompir ali pa hoče rešiti pesu za svinje, se mora tiščati za nos, sicer mu neznošen smrad gnilobe zapre sapo. Krompirja ne bo niti za sene, kaj šele za prehrano ljudi in živali.

Murskopoljen je glavni pridelek krompir, s katerim krmi svinje za izvoz. Krompir se navadno tudi prodaja in dobiva tako denar za davke, obresti dolgovi in drugo. Kje pa bo zdaj vzela ta denar in s čim bo krmlil svinje?

Grozen je bič toče in viharja, ker v kratkih trenutkih uniči ves up kmeta, a naš kmet je razočaran šele zdaj po enem tednu, ker se takrat ni nadejal take katastrofe. Torej je tudi Murskopoljce zaskrbljen, kako bo živel v žimskem času.

Avstralski domačini izumirajo.

Zadnje štetje med avstralskimi praprebivalci je pokazalo, da njih število se vedno nazaduje. Če pojde tako dalje, ne bo v sto letih nobenega več. Čistokrvnih avstralskih zamorcev je samo še 60,000. Med njimi jih 24,000 opravlja razna dela, 36,000 pa je nomadov.

NEVARNI DOVTIPI.

Neki nabob iz indijske države Sirmura je bil pred kratkim na nekem potovanju. V malem mestu svoje domovine je odšel k brivcu. Med tem ko ga je brivec mazal s milom, je začel, kakor je pač navada brivcev, pripovedovati vsakovrstne anekdote in dovtipe, nad katerimi se je nabob tako dobro zabaval, da se je ves čas stresal od smeha. Brivec je svoje zgodbice nadaljeval še potem, ko je bogatašu nastavlil britev na lice. Njegov klient se je krohotal, nepadno pa je začel, ker mu je brivec odrezal pol lica. Nabob je briveca tožil za odškodnino 200 rupij. Sodnik je v razpravi, tožbo zavrnil z utemeljitvijo, da ni ta nesrečni brivec delal pač nič drugega nego to, kar delajo vsi brivci: pripovedoval je dovtipe. Klienti pa naj se sami pa-

STARŠA UTONILA PRI REŠEVANJU SINA.

V bližini Stralsunda v Nemčiji se je družina, obstoječa iz očeta, matere in 14-letnega sina kopala v morju. Nenadno se je začel sin potapljati. Mati se je pri tem tako prostrašila, da jo je zadela kap in je utonila. Oče je poskušal, da bi rešil njo in sina, pa je tudi utonil. Šin se je kmalu potem sam rešil na kopno.

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

L. Ganghofer:

Grad Hubertus

:: Roman ::

182

Kiti se je vzpela. Ni mogla gledati v te mlade poteze in toge, boljše oči z rdečimi krogovi okoli zenic. Zakrila si je obraz. Konec vsega! Tuoi njene sreče, njene ljubezni! Vse uničeno, pokopano! Prišla je, da bi se borila z očetom za svojo srečo — in če bi biti moralo, da bi ga zapustila! In zdaj mu je ležala pri nogah, priklenjena nanj z vsemi vezmi otroške duše! Samo njega bo še smela ljubiti, zanj živeti v žalosti in usmiljenju, ki ji trga srce. In vse drugo je pri kraju — lepa, blažena pravljica je izvenela, se potopila! Samo ta slepec še, samo te otrple mrtve oči, ki so bile suhe, brez bleska in brez olz.

Na sipe so udarile debele kaplje. Potem je zabučalo in završalo okoli Hubertovega. Okna so se pobelila, po strehi je bobnelo, po vseni drevju v parku hrumelo in prasketalo. Pristni, živji, nebrzdani pomladni naliiv z viharjem, ki polomi z drevja vse trhle veje, očisti doline in planine, odplavi zadnji sneg in oplodi zemljo.

Po vseh hišah so gorele luči. Povsod so bili ljudje na straži, da bi jim dež ne napravil škode po stanovanjih in gospodarskih poslopih.

Le ena hiša je bila zapuščena in temna: — Brucknerjeva. In vendar ne brez življenja: v hlevu sta mukali obe kravi in se trgali z verig. Bili sta lačni.

V Jezerskem dvoru je bilo glasno. Točilnica je bila polna pevecv. Niso peli, samo vsevprek in razburjeno se govorili; kadili, da se je luč topila v dimu.

Na pokriti ploščadi je stal gostilničar. Luč je metala njegovo senco daleč tja čez pristajališče.

Zdaj so se ob robu gozda oglasili ljudje in začeli bresti po vodi. Na ploščad so stopili štirje drvarji in si začeli otrepati suknjice in otepati premočene klobuke.

— "Kaj je?" je vprašal gostilničar. "Ali bo danes še treba česa?"

— "Nič več. Oni gori mora ostati, je dejal orožnik, dokler ne pride jutri sodnija. Dekleta bodo prinesli ponoči domov."

Drvarji so krenili v pivnico na suho. Ko so se pa odprla vrata, je udaril skozi oblak dima. Gostilničar je prijel zadnjega za rokav. — "Daj, Štefan, skoči tja k logarici. Saj že ve, da se njenemu fantu ni nič zgodilo, pa je vendar

vsaj iz sebe. Daj, skoči tja! Dam ti za to par merice piva." "Naj bo!" Drvar je stopil v močo in izginil v temi.

Ura je minila za uro. O polnoči je odpravil gostilničar zadnje pivce iz točilnice.

Naliiv se je unesel, le pršlo je še. A to se ni več čulo. Potoki so enolično šumeli.

V gozdu sta se zasvetili dve baklji, izginili in se zasvetili spet niže na strmini.

Skozi visoke oblake se je prikrajal v temo prvi svit. Iz gozdov se je dvigala megla in se pretakala sem in tja. kakor se je obračal veter. Dišalo je po mladem listju in vlažni zemlji. Z orevja je kapljalo. Mlada jablana za plotom tihete, samotne kmetije je pogнала ponoči prve evete. In drozg je pel. To je bil prvi glas tega jutra. Potem so se oglasili koraki na stezi, vodleči od gozda proti pristajališču.

Izmed drevja sta se prikazala dva drvarja, prvi je z gorsko palico odpiral s poti snhjad in kamene, drugi je nesel lovčovo puško in nahrbnik. Za tema dvema sta šla dva moža s spleteno nosilnico: držaja ob vznožju je imel v rokavah star kmet, ona dva pri glavi pa Horneggerjev France. Težko je hodil in roke so se mu vesle. Oči je neprestano upiral v dekleta, ki je Francetovim jopičem pod glavo, z razrezanimi modrcem in z razpuščenimi lasmi ležalo na nosilnici. Maline oči so bile odprte in so nemirno sijale. Deklica je zdaj hripavo kričala, potem spet nerazločno šepetala predse. S prsti je grabila po odeji, ki ji je pokrivala telo od nog do prsi.

Nosači so šli mimo Brucknerjeve hiše in krenili proti travniku.

Na cesti se je prikazala stara Horneggerica. "France!" je zavpila in stekla.

Zdaj je bilo konec Francetovega premagovanja. "Poglejte mati! Če se dekletu kaj zgodi, pokopljite z njo še kar mene!"

Materino veselje, da vidi sina zdravega pred seboj, se je spreminilo v novo žalost. "Jezus Marija!" Odhitela je pred nosači, da bi odprla vrata na vrt in v hišo. "Urno, ljudje! Položite jo na mojo posteljo!"

DALJE PRIDE

SLOVENSKO SAMOSTOJNO BOLNIŠKO PODPORNODRUŠTVO za Greater New York in okolico, ink.

Kdor izmed rojakov ali rojakinj je ni član tega društva naj vpraša svojega prijatelja ali prijateljico ali pa onega izmed odbornikov za natančna pojasnila. V nesreči se šele spozna, kaj pomeni biti član dobrega društva.

To društvo je sicer najmlajše, toda najmočnejše bodisi v prometu ali članstvu. Društvo je v tem kratkem času svojega obstanka izplačalo že skoro 14 tisoč bolniške in nad šest tisoč smrtnih podpor ter ima v blagajni skoro \$17,000.00

— ODBOR ZA LETO 1936 —

Predsednik: FRANK HOTKO 439 E. 80th Street New York City

Podpredsed.: Mrs. FANNY UMEK 588 Central Avenue Brooklyn, N. Y.

Tajnik: JOSEPH POGACHNIK 586 Liberty Avenue Williston Park, L. I.

Blagajnik: ANTON KOSIRNIK 101-21 — 85th Road Richmond Hill, L. I.

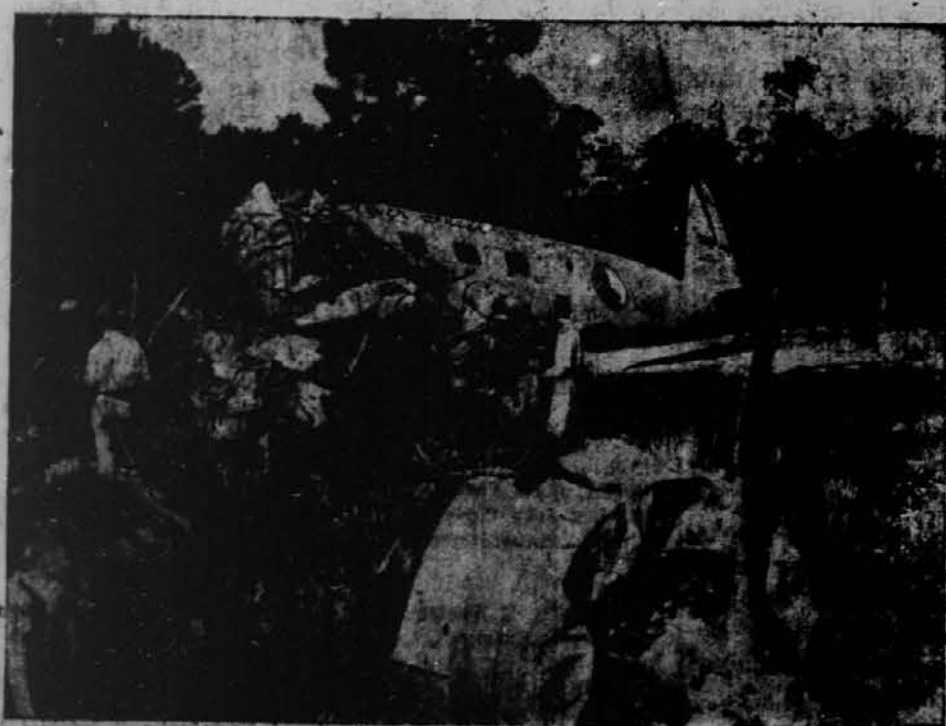
Zapisnikar: FRANK MEKING 1055 Greene Avenue Brooklyn, N. Y.

Arhivar: JOSEPH POGACHNIK

Nadsonrniki: I. VINCENT ZALOKAR 71-09 — 69th Street Glendale, L. I. II. Mrs. MARY JUDEŽ 88-55 — 238th Street Bellaire, L. I. III. LUDWIG BENEDIK 59-19 Madison Street Ridgewood, L. I.

Društvo zboraže vsako četrto soboto v svojih društvenih prostorih v American Slovenian Auditorium, 253 Irving Ave., Brooklyn, N. Y.

PO LETALSKI NESRECI V FLORIDI

Ostanki velikega potniškega letala, ki je pri Dayton Beach v Floridi zadelo ob žico z močnim električnim tokom. Štiri osebe so bile usmrčene, pet pa težko poškodovanih.

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA

Kdo bi ne hotel spoznati "Vinetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Oboževalcih Ognja", "Ob Vardarju"; kdo bi ne hotel čitati znamenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"?

TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI I I I

<p>IZ BAGHADA V STAMBUL 4 knjige, s slikami, 627 strani Vsebina: Smrt Mohamed Emna; Karavana smrti; Na begu v Goropa; Drožba En Nač. Cena 1.50</p>	<p>Isdaljalec; Na lovu; Spet na divjem sapadu; Rešeni rotiljoni; Dediči Cena 1.50</p>
<p>KRIŽEM PO JUTROVEM 4 knjige, 593 strani, s slikami Vsebina: Jezero smrti; Moj roman ob Nilu; kako sem v Mekko romal; Pri Samarih; Med Jezidi Cena 1.50</p>	<p>V GORAH BALKANA 4 knjige, s slikami, 576 strani Vsebina: Kovač Šimen; Zaroča s zapretkami; 7 go'bnjakov; Mohamedanski svetnik Cena 1.50</p>
<p>PO DIVJEM SIRDISTANU 4 knjige, 594 strani, s slikami Vsebina: Amadija; Beg in ječe; Krona sveta; Med dvema ognjema Cena 1.50</p>	<p>WINETOV 12 knjig, s slikami, 1753 strani Vsebina: Prikrit na divjem sapadu; Za sivičnje; Nso-el. lepa Indijanka; Prokletstvo alata; Za detektiva; Med Komandl in Apodi; Na nevarnih potih; Winetovov roman; Sans Kar; Pri Komandl; Winetova smrt; Winetova oporoka Cena 3.50</p>
<p>PO DEŽELI ŠKIPETARJEV 4 knjige, s slikami, 577 strani Vsebina: Brata Aladžija; Koča v soteski; Miridit; Ob Vardarju Cena 1.50</p>	<p>2 U T I 4 knjige, s slikami, 597 strani Vsebina: Boj s medvedom; Jama draguljev; Konec —; Rih, in njegova poslednja pot Cena 1.50</p>
<p>SATAN IN IŠKARIJOT 12 knjig, s slikami, 1704 strani Vsebina: Isneljenci; Yuma betar; Na sledu; Nevarnosti nasproti; Almaden; V treb delih sveta;</p>	

Naročite jih lahko pri:

KNJIGARNI "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

NE MOREM TI RAZODETI...

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. M.

21

"Da, stric, iz knjig. Dobro sem jih pregledala in sem izprevidela, da ti je Ranek prinašal mastne dohodke, toda ne za mene. Siliš me, ko mi očituješ nevhvaležnost, da ti vse to povem, kar sem hotela zamolčati. Kakor do sedaj, naprej ne more več iti. Še vedno sem lastnica Raneka in je še vedno moj. Že davno si se zavzel, da bo enkrat Ranek postal tvoja last. Sedaj pa je še moj in ga hočem sedaj sama oskrbovati, kar mislim, da je dobro in prav. Javnosti bova povedala, da se boš na Goseg umaknil v pokoj, da boš tam prevzel oskrbnitvo, da ne bo prešel v puščo. Od časa do časa se bova obiskovala, si bova kot sorodnika dobra sosedka in nikdo ne bo niti najmanj štilil, zakaj sva se ločila. Odvisno bo pa tudi samo od tebe, ako ne bo šlo vse mirno in gladko."

Gardina odločnost je Raneka popolnoma osupnila. Čuti, da mu je gledala pod roko, da je bila popolnoma poučena o njegovih sleparijah in da mu je bila v vsakem oziru popolnoma kos. Celo njeno bitje je izžarevalo tako nepričakovano odločnost, da ji je popolnoma podlegel. In bil je tudi prepričan, da bo moral slišati še kaj hušje stvari, ako se bo le še malo obotavljal. Zato se rajše kaže užaljenega.

"Nikdar si ne bi mislil, da mi boš dolgoletno zvesto delo tako nevhvalno poplačala," ji pravi očitajoče.

Garda pa se vzravnja.

"Ako bi bila nevhvalna, stric, tedaj bi bil ta razgovor med nama povsem drugačen, to sam izprevidiš. V nadaljnje podrobnosti se ne maram spuščati; prihrani to meni in sebi. Dovolj dolgo sem se sama s seboj borila, da bi med nama bilo enkrat vse pojasnjeno. In to je bilo potrebno, kajti tako ne more iti več dalje. Svoji družini sam vse razložil, da ne bom prisiljena sama povedati pravega vzroka. Svojim ljudem moram tedaj pojasniti, da je vse prav in dobro, kakor sem naredila. Saj se moreva kazati, kat da sva se o vsem dogovorila v najlepšem sporazumu. Poleg stopetdesettisoč mark, ki si jih naložil na svoje ime, imaš še malo skromnejše premoženje, ki si si ga prihranil od dohodkov kot varuh, kar ti je sodišče priznalo. Sedaj vidiš, da mi je vse znano. Napravil si veliko napako, ker si me podcenjeval. Hvala Bogu, moje driskevne moči so še vedno take, da sem se, četudi proti tvoji volji, popolnoma živila v celo poslovanje. Tega pa od Hansa ne moreš pričakovati. Še mnogo, zelo mnogo se mora učiti. Prezgodaj se je pričel spopirati kot bodoči lastnik Raneka. Zelo je potrebno, da se kaj nauči. Sedaj pa, mislim si nimava ničesar več povedati. Prosim, pojdi jutri na Goseg ter si ogledaj hišo, ako je vse v redu, da se morete v njo preseliti. Najpotrebnejše sem že pred več tedni odredila."

Baron Karol Ranek je bil popolnoma pobit. Vedel je, da je zaslužil drugačno sramotnejšo odslovlitev. Kakor mu je bilo hudo tako peniazan stati pred svojo nečakinjo, si je vendar moral priznati, da je ž-njim zelo milostno postopala, ko je enkrat opazila vse njegove sleparije — seveda razum ene, najvažnejše — pravljice o njeni dedni bolezni. K sreči o tem ni ničesar slutila. Nikdar se tedaj ne bo poročila in slednjici bodo njegovi potomci vseeno gospodarji na Raneku.

Stric se ji prikloni z nekoliko očitajočim pogledom.

"Grdo si napravila z menoj, Garda, in mojo nedolžno družino puštil z menoj trpeti. To je za mene najhušje."

Toda Garda ostane trda. Preveč je želela biti sama na svojem posestvu.

"Mislim, da more tudi tvoja družina biti zadovoljna s pokojem, ki sem ti ga dovolila. Na kak način ji boš že povedal, da bo vsem prav."

"Toda na noben način ne moreš sama ostati tukaj na Raneku."

Zalosten nasmech izpreleti Gardin obraz.

"Vse moje žalostne dedščine ne potrebujem nobene grajske dame. Z malokaterim bom občevala in proti njim se mi ni treba izgovarjati. Toda najela si bom mlado dekle, da mi bo tajnica in družabnica in če bo zanesljiva, da ji bom mogla zaupati, ji bom povedala, kako prokletstvo visi nad menoj, da me more v uri nevarnosti varovati in ščititi."

Njen glas vendar nekoliko dregne v srce tega zločinca, in ko bi Gardi storjeno škodo mogel ta trenutek brez vsake škode za sebe popraviti, bi to storil. Toda mogoče je lažje storiti krivico, kot pa jo priznati. Zato samo reče:

"Mogoče je v resnici najboljšje, ako si za to mesto najameš mlado, živahno dekle, ki te bo mogla razvedrevati in te odvajati od žalostnih misli."

Ker je bilo v teh besedah nekaj pravega sočutja, je bila Garda kmalu pomirjena. Njeno dobro srce bi jo mogoče celo nagnilo, da bi preklicala, kar je povedala stricu, pa ji k sreči pride na misel, da se v družbi sorodnikov ne bo mogla nikdar počutiti proste in svobodne. In ko je že enkrat šla tako daleč, ni hotela biti bojazljiva, da bi se vstrašila izvesti, za kar se je odločila.

"Tudi jaz sem prepričana, da je to za mene najboljšje. Tako ti za sedaj nimam ničesar več povedati, odjahala bom na polje, da bom do poldneva že doma. Do tega časa, upam, boš svoji družini, seveda, z malo izpremembo, pojasnil, da se bomo pri kosilu mogli mirno dogovoriti o vseh podrobnostih."

Stric se prikloni ter reče še nekaj oprostilnih besed.

"Ne smeš me pretrdo obsojati, Garda; četudi sem kdaj napravil kak korak, ki se ti zdi neodpustljiv, tedaj pa prosim, tudi pomisli, da sem moral skrbeti za svojo družino, in — da sem s svojo neumorno pridnostjo obdržal Ranek na njegovi višini."

"Dobro, to bom premislila, da te bom manj strogo sodila. Torej na svidenje pri kosilu!"

Ko bi Garda le slutila, kako jo je glede njene podedovane bolezni nalagal, ga nikdar ne bi mogla milo soditi. Baron Karol Ranek je tedaj pustil svojo nečakinjo z obteženim srcem, četudi se je včasih dvignilo v njem majhno usmiljenje.

Garda je po tem razgovoru s stricem olajšanega srca jahala na polje, kjer je hotela poiskati svojega oskrbnika Neumana, da mu pove o premembah, ki so se zgodile na Raneku. Našla ga je tudi pri koseh. Ko jo vidi prihajati, ji naglo jaha naprati.

"Dobro jutro, milostljiva gospica!"

(Dalje prihodnjič.)

DEZERTERJI IN UJETNIKI

Nekateri vojaki, ki jih vidite na sliki, so služili v armadi generala Franca, pa so jih republikanci ujeli, med njimi jih je pa tudi nekaj, ki se dezertirali iz Francove armade ter se pridružili republikancem.

Dekle zatrlo upor Kurdov.

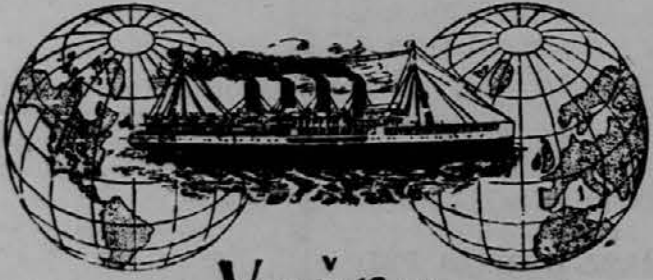
Vsa Ankara je proslavila povratek pohčerjenke Kemala Atatürka, 22 let stare Sabine Gueukhen Hanum, ki ji pripisujejo glavno zaslugu za konec kurškega upora. Kurdi v gorah so se najtrdovalneje upirali Atatürkovi reformam. Praznoverni in zaostali prebivalci gorskih krajev pa niso hoteli ničesar slišati o modernizaciji Turčije. Ko je Kemal Atatürk objavil svoj program, v katerim je odstranil v Turčiji fes in turban, odpravil množično in hareme, prepovedal ženkam nositi pajčolane, odstranil mohamedanski mesečni koledar, arabsko abecedo in šole, v katerih so učili samo iz korana ter uvedel namesto plemenskega sodstva kazenski zakonik po zapadnem vzoru, so mu Kurdi sicer obljubili pokorščino, toda obenem so prišla njihova plemena in svečniki zahtevati, naj ostane vsaj v gorah vse pri starem.

Ko je Kemal odpravil tudi kalifat, so organizirali mullahi med Kurdi v gorah upor, s katerim je imela turška armada pred leti mnogo preglavic. Toda v drugi polovici letošnjega junija je izbruhnil med Kurdi nov upor. Eden najvlivnejših kurških poglavarjev Seid Riza je trdil o sebi, da je Mohamedov sorodnik in oznanjal je sveto vojno proti Turkom. Kurdski poglavarji so izjavili, da ne bodo trpeli obveznega šolskega pouka v posvetnih šolah, ker nasprotuje to Mohamedovu nauku, niti civilne in vojaške uprave, dopustili pa

tudi ne bodo, da bi se gradili mostovi in ceste, ker bi tako postale njihove gore splošno dostopne, njim bi pa prineslo suženjstvo. Ko so jeli pobijati in izganjati turške uradnike, je odredil Kemal Atatürk kazensko ekspedicijo proti Kurdom.

Kurdi so bili slabo oboroženi, imeli so pa veliko prednost, da so se borili na svojem ozemlju, kjer so se lahko skrivali in napadali sovražnika iz zasid. Turška vojska je imela veliko premoč, vendar se je pa upor zelo zavlekel. Na strani turške armade se je borila tudi pohčerjenka Kemala Atatürka Gueukhen Hanum, ki je dovršila vojaško letalsko šolo v Eskišeru. V Turčiji sprejemajo v vojsko tudi ženske. Nekega dne se je pogumni letalki pokorščino zadeti z bombo šotor Seida Rize. Vodja upornikov in nekaj njegovih ožjih sotrudnikov je našlo smrt. Po kurških naselbinah je nastala panika. Praznovernje Kurdov se je obrnilo v prid Kemala Atatürka. Kurdi so namreč videli v tragični smrti svojega poveljnika prst božji, tem bolj, ker za je zadela smrt iz zraka. In tako so položili orožje. Gueukhen Hanum se je vrnila z bojišča kot turška Devica Orleanska in dobila je najvišje turško odlikovanje.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA" NAJSTAREJŠI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI

Važno za potovanje

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vse naše dolgoletne skuhanje vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje, uobeno in hitro. Zato se zanesite obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratna dovoljenja, potni liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjše stroške.

Nedravljeni naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predne ne dobi iz Washingtona povratno dovoljenje. RE-ENTRY PERMITS trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zagotavljanje vam, da boste počeni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)
216 West 18th Street
New York, N. Y.

KITAJSKI PETROLEJSKI NAKUPI V AMERIKI.

Da se misli osrednja kitajska vlada za vsak primer vsestransko pripraviti, se najboljše razvidi iz velikih kitajskih nakupov petroleja v Združenih državah. To dokazuje zlasti skrb, ki jo nankinška vlada kaže glede svojega letalstva. Kolkor se je moglo do sedaj izvedeti, so Kitajci naročili v Ameriki okoli 80 milijonov litrov petroleja v skupni vrednosti 2 milijona 77 tisoč dolarjev. Za prevoz teh velikih količin petroleja na Kitajsko bo potrebnih najmanj dvanajst velikih tankovskih parnikov.

Opice ne marajo pomlajati ljudi.

Te dni so pripeljali v Napoli 130 opic, ki so jih ujeli v Eritreji za znanega pomlajevaleca prof. Voronova. Ko so jih hoteli spraviti v kletke, je šest izmed opic, med njimi velik šimpanz, pobegnilo. Šimpanz je z orjasko močjo zlomil nekoliko palic v mreži kletke, napravil tako precej veliko luknjo, skozi katero je pobegnil na prosto, in za njim je ušlo še pet drugih opic. Živali so se zatelele v park kraljeve palače v Capodimontu, kjer so splezale na 40 m visoka drevesa. Orožniki in gasilci so prišli, da bi jih ujeli. Lov ni bil lahek, ker so se opice trdo branile. Velikega šimpanza, ki je planil na nekega orožnika, so morali ustreliti. Končno je uspelo, da so ostale živali položili in jih spravili v klinike, kjer bo prof. Voronov z njimi delal svoje eksperimente.

Ženske razbojnice.

Na Kitajskem deluje še vedno dovolj razbojniških tolp. Tudi ženske so med njimi in ena teh tolp je bila sestavljena sploh iz samih žensk. 45 žensk se je pred leti združile v razbojniško društvo in so tatinske ter razbojniške posle opravljale z isto vneom kakor njih moški tovariši. Kitajska policija se je dolgo trudila, da bi jim posle ustavila, a šele pred kratkim ji je uspelo, da je ujela vseh 45 banditk. Kitajske oblasti so se pokazale napram njim dovolj kavalirske. Napravile so jim samo zelo hudo pridigo in so jim na zadnje sporočile, da jih ne bo doletela običajna kazen, če se pokesajo in obljubijo začeti z novim, rednim življenjem. Seveda so se razbojnice "pokesale". Za vsak primer so jih dale oblasti poročiti z vojaki, ki so izjavili, da bodo že poskrbeli, da ne zaide nobena več na kriva pota.

KRETANJE PARNIKOV

SHIPPING NEWS

28. avgusta:
Lafayette v Havre
Saturnia v Trst

1. septembra:
Normandie v Havre
Aquitania v Cherbourg

3. septembra:
De Grasse v Havre

4. septembra:
Champlain v Havre
Bremen v Bremen
Rex v Genova

8. septembra:
Queen Mary v Cherbourg

9. septembra:
Paris v Havre

11. septembra:
De France v Havre
Brenaria v Cherbourg
Europa v Bremen
Conte di Savoia v Genova

15. septembra:
Normandie v Havre
Aquitania v Cherbourg

18. septembra:
Vulcania v Trst

22. septembra:
Queen Mary v Cherbourg
Bremen v Bremen

24. septembra:
Lafayette v Havre
De Grasse v Havre

25. septembra:
Champlain v Havre
Rex v Genova

27. septembra:
Paris v Havre

28. septembra:
Europa v Bremen

29. septembra:
Brenaria v Cherbourg
Normandie v Havre

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)
216 W. 18th St., New York

JUGOSLAVIJA

NAJHITREJŠA DIREKтна SLUŽBA

Opravite se v svojo domovino po SOLČNI JUŽNI PROGI, ki je idealna pot. Njenega miliga podnebja in lesketajočih se voda se najlaže veselite na ladjah Italian Line: ladjah, neprekosljivih v udobnostih in ugodnostih modernega oceanskega potovanja in posebno zgrajenih, da vam daje vse izborne in užitka polne prednosti JUŽNE PROGE

VULCANIA SATURNIA
Naravnost v Jugoslavijo — 18. sep.; 6. okt.; 23. okt.; 10. nov.

REX C. DI SAVOIA ROMA
Preko Genova — 4. sep.; 11. sep.; 25. sep.; 2. okt.; 9. okt.

Za podrobnosti in prostore vprašajte pooblaščenca agenta ali v našem uradu: 624 FIFTH AVE., NEW YORK CITY

VAŽNO ZA NAROČNIKE.

Poleg naslova je vedljivo do čedaj imate placano naročnino. Prer. vsakega pomeni mesec, druga dan in tretje pa leto. Da nam približno potrebnege dela in stroškov, Vas prosimo, da skubate naročnino pravočasno potavati Pošljite naročnino auravnost nam ali jo pa plačate namenu zastopniku v Vasem kraju ali pa kateremu izmed zastopkov, sojih imena so tiskana z debelimi crkami, ker so upravljeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

VEČINA TEH ZASTOPNIKOV IMA V ZALOGI TUDI KOLEDARJE IN PRATIRK; ČE NE JIJI PA ZA VAS NAROČE. — ZATO OBIŠČETE ZASTOPNIKA, ČE KAJ POTREBUJETE

CALIFORNIA:
San Francisco, Jacob Laubin

FLORIDA:
Pueblo, Peter Cullig, A. Saffig
Wausenburg, M. J. Savuk

INDIANA:
Indianapolis, Fr. Zopancič

ILLINOIS:
Chicago, J. Berča, J. Lukanich
Cicero, J. Fabian (Chicago, Cl w
in Illinois)
Joliet, Mary Bambich
La Salle, J. Spelch
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago in Waukegar, d
thias Waršek

MARYLAND:
Kittmiller, Fr. Vodopivec

MICHIGAN:
Detroit, L. Plankar

MINNESOTA:
Chisholm, Frank Gouše
Ely, Jos. J. Pesbel
Eveleth, Louis Gouše
Gilbert, Louis Vesel
Hibbing, Joła Povše
Virginia, Frank Prvaticch

MONTANA:
Roundup, M. M. Panian
Washoe, L. Champa

NEBRASKA:
Omaha, P. Broderick

NEW YORK:
Gowanda, Karl Struška
Little Falls, Frap. Magg

OHIO:
Barberton, Frank Trons
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Remik John Slapnik
Girard, Anton Nazode
Lorsin, Louis Balant, John Kravčič
Youngstown, Anton Kikelj

OREGON:
Oregon City, Ore, J. Koblar

PENNSYLVANIA:
Bewesmer, John Jevnikar
Broughton, Anton Ipavec
Conemaugh, J. Brezovec
Coverdale in okolica, Mrs. Ivana Rupunik
Export, Louis Sapančič
Farrel, Jerry Okorn
Forest City, Math Kamin
Greensburg, Frank Novak
Homer City, Fr. Ferencik
Johnstown, John Polaniz
Krayn, Ant. Tauselj
Luzerne, Frank Balloch
Midway, John Žust
Pittsburgh in okolica, Philip Progar
Phillip Progar
Steelton, A. Hren
Turtle Creek, Fr. Schifrer
West Newton, Joseph Jovan

WISCONSIN:
Milwaukee, West Allis, Fr. Štob
Sheboygan, Joseph Kalkč.

WYOMING:
Rock Springs, Louis Tauscher
Diamondville, Joe Rollich

Vsak zastopnik trdn potrdilo za svoto, katere je prejel. Zastopnika tople priporočamo.

TRAVA "GLAS NARODA"

ADVERTISE in "GLAS NARODA"